

सुबन्तपदम् Declinació de noms, adjectius i pronoms

Una terminació és tot allò que "termina" siguin verbs, substantius o adjectius.

La desinència és la conjugació verbal segons temps verbal i nombre (sing., dual, plural).

La declinació és la terminació de noms i adjectius segons casos (nom., acc., voc., inst., etc.).

En sànskrit la funció d'un nom dins una frase ve indicada per la seva terminació final. La terminació indica: el gènere (masculí, femení i neutre), el nombre वचन (singular, dual i plural) i el cas कारक¹, la relació del nom amb l'acció del verb. El nom tècnic de les desinències és विभक्तिप्रत्यय, són 7 i corresponen als anomenats "casos" de les declinacions en llengües europees. La desinència també té el nom tècnic de सुप् i el mot que s'acaba amb una desinència és anomenat de सुबन्त. Les desinències estan subjectes al saṃdhi, per exemple la स् final d'una desinència pot ser reemplaçada per una visarga o per र, segons l'inicial de la paraula que segueix. Hom anomena प्रातिपदिक a la forma bàsica [fr.thème/ eng. stem] del nom davant la desinència.

Hi han diferents declinacions segons la forma final del tema. [Filliozat p.49]

1. प्रथमा NOMINATIUM : subjecte o agent de les frases actives.
2. संबोधनप्रथमा VOCATIUM² : per parlar o adreçar-se a algú.
3. द्वितीया ACCUSATIUM³ : objecte de l'acció o complement d'acció en frases actives, subjecte en les passives.
4. तृतीया INSTRUMENTAL : instrument de l'acció, també de companyia; idea d'agent en verbs passius.
5. चतुर्थी DATIUM : destinatari/finalitat de l'acció, a qui o a on va destinat el resultat de l'acció (intenció).
6. पञ्चमी ABLATIUM : indica separació, origen, també causa de l'acció. [on/d'on]
7. षष्ठी GENITIUM⁴ : indica relació entre noms, possessió, pertinença.
8. सप्तमी LOCATIUM : indica posició, situació en l'espai i temps.

¹ कारक > [ajudant o participant de l'acció verbal / factor d'acció] la relació entre un substantiu i l'acció expressada pel verb o per un altre substantiu; hi ha 7 kāraka: कर्तृ agent > nom., कर्मन् objecte > acc., करण instrument, संप्रदान recipient > dat., अपादान ablatió, अधिकरण substrat de l'acció, lloc on es produeix > loc.

El cas genitiu no és un kāraka perquè no participa de l'acció sinó que expressa una relació entre 2 substantius.

² El vocatiu és igual, apart de l'accent, al nominatiu excepte en el masc. i fem. singular de temes vocàlics i en el masc. singular de temes consonants acabats en -at, -an, -in, -as, -yas, -vas.

Pels gramàtics hindús el vocatiu no està contemplat com a cas.

³ [Macdonell p.185-6] Regeixen **dobte accusatiu**: 1) verbs de cridar, considerar, conèixer, fer, señalar, nombrar, escullir: ex. जानामि त्वां प्रकृतिपुरुषम् 'I know thee (to be) the chief person'. 2) verbs de parlar (अहं वच् ब्रू, preguntar (प्रश्न), començar (याच् प्रार्थय), instruir (अनु-शास्), acabar (दण्डय), guanyar (जि), xuclar, 'ordeñar' (दुह): ex. अन्तरिक्षगो वाचं व्याजहार नलम् 'the bird addressed a speech to Nala'; साक्ष्यं पृच्छदुतं द्विजान् 'he should ask true evidence from the twice-born'; बलिं याचते वसुधाम् 'he asks Bali for the earth'; यदनुशास्ति माम् 'what she commands me'; तान् सहस्रं दण्डयेत् 'he should fine them a thousand (panas)'; जित्वा राज्यं नलम् 'having won the kingdom from Nala'; रत्नानि दुदुधुर्धरित्रीम् 'they milked gems from the earth'. 2.1 कथय दि, वेदय fer conèixer i आ-दिश् disfrutar, no prenen mai l'accusatiu de la persona adreçada sino el datiu (o genitiu). 3) verbs de portar, convenir, guiar, despatxar: ex. ग्रामम् अजां नयति 'he brings the goat to the village'; शकुन्तलां पतिकुलं विसृज्य 'having sent Śakuntalā away from to her husband's house' 4) verbs causatius: ex. रामं वेदमध्यापयति 'he causes Rāma to learn the Veda'. Si l'énfasis recau en l'agent (acc. directe), aquest pot ser posat en instrumental: ex. तां श्वभिः खादयेत् 'he should cause her to be devoured by dogs'. 4.1 Quan el sentit causatiu ha desaparegut, llavors el datiu o genitiu de la persona es emprat en lloc dels accusatius. Aquest és el cas generalment amb दशय 'veure' (fer veure) i श्रावय 'dir' i sempre amb वेदय 'fer conèixer', 'dir' (motiu de conèixer). 4.2 En la construcció passiva l'accusatiu directe (persona o agent) esdevé nominatiu, i l'accusatiu indirecte (objecte o cosa) romà: ex. रामो वेदम् अध्याप्यते 'Rāma is caused to learn the Veda'; तां श्वानाः खादन्ते 'dogs are caused to devour her'; बलिर्याच्यते वसुधाम् 'Bali is asked for the earth'.

⁴ En sànskrit hi ha també **2 genitiu**, un objectiu (karme) ex.: 'l'opressió de les dones' कमर्थि ; i un subjectiu (kartri) ex.: el barret d'en Carles 'la crueltat del tirà' कत्रर्थि . El significat del GENITIUM en sànskrit és molt més ample que en llatí. Al no existir el verb tenir el genitiu és la construcció habitual per expressar aquest significat, ex.: 'rāmasya pustakam asti' vol dir "Rama té un llibre"; 'nasti buddhir ayuktasya' vol dir "el qui no practica no té coneixement" (en un català normal "el qui no practica no obté el coneixement"). El genitiu pot tindre el sentit de tots els altres casos (a l'hora de traduir).

. La declinació de substantius i adjectius és tan similar que es tractada conjuntament.
En canvi la declinació de pronoms i numerals exhibeix moltes notòries peculiaritats.

. Quasi tots els mots acabats en आ i ऊ són femenins, i també la major part dels acabats en ई.

. Les paraules que acaben amb अ, इ, उ, ऋ o amb consonants com क्, च्, त्, न् o amb la semivocal र् o amb les sibilants श्, ष्, स्, ह् es declinen diferent al masculí, femení i neutre.

. En el dual i plural de totes les declinacions, el Vocatiu és com el Nominatiu.

. Distinció entre **tema fort, mig i dèbil**.

[Perry p. 22-23, n. 88-89-90-91 / Macdonell p.32-33 n. 70-71-72] De vegades el tema pot tindre 2 casos: fort i dèbil, de vegades 3: fort, mig i dèbil. En el masculí i femení, quan hi ha una distinció triple (fort-mig-feble) del tema (forma bàsica), els casos forts són el Nominatiu i Accusatiu ambdós en singular i dual, i el Nominatiu plural.

Els casos febles són l'Instrumental, Datiu, Ablatiu, Genitiu i Locatiu singular, el Genitiu i Locatiu dual, i el Genitiu plural (totes de les desinències que comencen en vocal). I són mitges el Instrumental, Datiu i Ablatiu dual, l'Instrumental, Datiu, Ablatiu i Locatiu plural (les desinències que comencen en consonant).

En el neutre l'únic cas fort és el Nominatiu i Accusatiu plural. En cas d'haver-hi triple distinció, el Nominatiu i Accusatiu singular prenen la forma mitja, i els mateixos casos en el dual són febles.

Sino, els casos estan classificats com en el masculí.

[Gonda p.29, n. 36-45] Una distinció important en la declinació de **temes** acabats en consonant च् त् न् स् i ऋ o अर् és la **distinció entre forts, dèbils i mitjans**. Els noms que comporten una alternància de varis temes presenten el tema fort en el masculí i femení en els casos Nom.-Voc.-Acc. singular i dual, i Nom.-Voc. plural. En els demés casos, tenen el tema feble, però en nombroses classes temàtiques, aquest apareix sota 2 formes, segons si la desinència comença en consonant o en vocal (**excepte**: en temes acabats en <in>, la major part són adjectius marcant possessió ex. balin- posseïdor de força, fort/ f. balini-). En el tema fort apareix el grau ple, en el tema feble, el grau reduït.

Aquests noms són citats sota la forma del tema feble.

. Abans de les **terminacions pada***, un tema final es tractat segons les regles sandhi extern. [Perry p. 83, n. 241]

ESQUEMA GENERAL de terminacions que s'afegeixen a la forma bàsica: (el 50% de les paraules es declinen així)

	m / f	n	m / f	n	m / f	n
1. NOM.	स्	म्	औ	ईम्	अस्	इ
2. VOC.	अ	म्	औ	ईम्	अस्	इ
3. ACC.	अम्	"	"	"	"	"
4. INST.	आ		भ्याम्		भिस् *	terminacions Pada
5. DAT.	ए		"		भ्यस् *	
6. ABL.	अस्		"		"	
7. GEN.	"		ओस्		आम् *	
8. LOC.	इ		"		सु *	

Alguns exemples:

हस्ते अल्पे ओदनम् अस्ति > a la mà hi ha una mica d'arroç bollit
a la mà una mica d'arroç bollit hi ha

रक्तं फलं नास्ति > no hi ha cap fruit vermell / नरः कुशलः / नरी कुशला
vermell fruit no hi ha l'home dretre la dona destra

En la mà vermella hi ha arroç calent per a la destra Sita > रक्ते हस्ते कुशलयायै सीतायै उष्णं आदनं अस्ति
vermella en la mà destra per a la Sita calent arroç bollit hi ha

Esquema general

- Declinació . vocàlica : a-ā, i ī, u ū; paraules arrel; र् [noms d'agent i de relació]; ai, o, au.
. consonant: palatals c, j, ś; cerebrals ष, r, ṛ; dentals t, d, dh, n, s; labials p, bh, v; gutural h.
. pronoms: personals, demostratius, relatius, interrogatius.

• Declinació vocàlica

आकारान्त paraules acabades en अ - आ

अ आ	masculí देव déu			neutre फल aigua			femení सेना exèrcit		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	देवः	देवौ	देवाः	फलम्	फले	फलानि	सेना	सेने	सेनाः
Voc.	देव	“	“	फल	“	“	सेने	“	“
Acc.	देवम्	“	देवान्	फलम्	“	“	सेनाम्	“	“
Inst.	देवेन	देवाभ्याम्	देवैः	फलेन	फलाभ्याम्	फलैः	सेनया	सेनाभ्याम्	सेनाभिः
Dat.	देवाय	“	देवेभ्यः	फलाय	“	फलेभ्यः	सेनायै	“	सेनाभ्यः
Abl.	देवात्	“	“	फलात्	“	“	सेनायाः	“	“
Gen.	देवस्य	देवयोः	देवानाम्	फलस्य	फलयोः	फलानाम्	“	सेनयोः	सेनानाम्
Loc.	देवे	“	देवेषु	फले	“	फलेषु	सेनायाम्	“	सेनासु

Alguns adjectius acabats en अ formen no obstant el femení mitjançant el sufixe ई, declinant-se com नदी.
L'Accusatiu singular neutre d'un adjectiu és sovint emprat com adverbi. [Gonda n.22]

ईकारान्त paraules acabades en इ - ई

	masculí अग्नि foc			neutre वारि aigua			femení मति opinió			femení नदी riu		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	अग्निः	अग्नी	अग्नयः	वारि	वारिणी	वारीणि	मतिः	मती	मतयः	नदी	नद्यौ	नद्यः
Voc.	अग्ने	“	“	वारे-रि	“	“	मते	“	“	नदि	“	“
Acc.	अग्निम्	“	अग्नीन्	वारि	“	“	मतिम्	“	मतीः	नदीम्	“	नदीः
Inst.	अग्निना	अग्निभ्याम्	अग्निभिः	वारिणा	वारिभ्याम्	वारिभिः	मत्या	मतिभ्याम्	मतिभिः	नद्या	नदीभ्याम्	नदीभिः
Dat.	अग्नये	“	अग्निभ्यः	वारिणे	“	वारिभ्यः	मत्यै-तये*	“	मतिभ्यः	नद्यै	“	नदीभ्यः
Abl.	अग्नेः	“	“	वारिणः	“	“	मत्याः-एः*	“	“	नद्याः	“	“
Gen.	“	अग्न्योः	अग्नीनाम्	“	वारिणोः	वारीणाम्	“ *	मत्योः	मतीनाम्	“	नद्योः	नदीनाम्
Loc.	अग्नौ	“	अग्निषु	वारिणि	“	वारिषु	मत्याम्-औ*	“	मतिषु	नद्याम्	“	नदीषु

- * Filliozat p.57: Dat. singular मत्यै matyai, Abl. i Gen. singular मत्याः
 Perry p.57: Dat. singular मतये mataye, Abl. i Gen. singular मतयेः
 Gonda p.23: son considerades ambdós terminacions.

Generalment els mots masculins acabats amb इ prenen les desinències com अग्नि,
excepte en casos irregulars com: पति (espós, senyor, mestre) i सखि (amic) que es declinen altrament
 en el singular Inst. पत्या, Dat. पत्ये, Abl. i Gen. पत्युः, Loc. पत्यौ. [Filliozat p.57-58]
 पति al final d'un compost es declina normal: Dat. i Gen. भूपतये. [Gonda p.23]
 सखि: singular Nom. s. सखा, Acc. सखायम्, Inst. सख्या, Dat. सखे, Gen. i Abl. सख्युस्, Loc. सख्यौ,
 dual Nom. Voc. i Acc. सखायौ, Inst. Dat. i Abl. सखिभ्याम्, Gen. i Loc. सख्योस्,
 plural Nom. Voc. सखायस्, Acc. सखीन्, i la resta de forma regular. [Gonda p.23]

Els adjectius masculins i neutres acabats en इ es declinen normal com les substantius.
 Però els adjectius neutres, poden tindre alteracions en el Dat.-Abl.-Gen. i Loc. singular i en el Gen. i Loc. dual.

El mot femení लक्ष्मी així com d'altre mots acabats en ईस् tenen com Nom. s. लक्ष्मीस्.
 Segleixen aquesta inflexió els femenins de temes consonants: बलिन् fort > f. बलिनी, महत् gran > f. महती;
 els femenins corresponents a una part dels temes en अ: देव > f. देवी;
 una formació possible de femenins per adjectius acabats en उ: तनु prim > f. तन्वी i
 els femenins de noms d'agent en वृ: दावृ > f. दात्री. [Gonda p.24 n. 27]

Els mots femenins श्री i स्त्री (dona) es declinen irregularment:

	श्री Lakṣmi, fortuna			स्त्री dona		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	श्रीः	श्रियौ	श्रियः	स्त्री	स्त्रियौ	स्त्रियः
Voc.	“	“	“	स्त्रि	“	“
Acc.	श्रियम्	“	“	स्त्रियम्-स्त्रीम्	“	स्त्रियः- स्त्रीः
Inst.	श्रिया	श्रीभ्याम्	श्रीभिः	स्त्रिया	स्त्रीभ्याम्	स्त्रीभिः
Dat.	श्रियै-ये	“	श्रीभ्यः	स्त्रियै	“	स्त्रीभ्यः
Abl.	श्रियाः-यः	“	“	स्त्रियाः	“	“
Gen.	“	श्रियोः	श्रीणाम्-इयाम्	“	स्त्रियोः	स्त्रीणाम्
Loc.	श्रियाम्-इयि	“	श्रीषु	स्त्रियाम्	“	स्त्रीषु

ऊकारान्त paraules acabades en उ - ऊ

	masculí गुरु mestre			neutre मधु mel			femení धेनु vaca			femení वधू muller		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	गुरुः	गुरू	गुरवः	मधु	मधुणी*	मधूणि	धेनुः	धेनू	धेनवः	वधूः	वध्वौ	वध्वः
Voc.	गुरो	“	“	मधु-ओ	“	“	धेनो	“	“	वधु	“	“
Acc.	गुरुम्	“	गुरून्	मधु	“	“	धेनुम्	“	धेनूः	वधूम्	“	वधूः
Inst.	गुरुणा	गुरुभ्याम्	गुरुभिः	मधुना	मधुभ्याम्	मधुभिः	धेन्वा	धेनुभ्याम्	धेनुभिः	वध्वा	वधूभ्याम्	वधूभिः
Dat.	गुरवे	“	गुरुभ्यः	मधुने	“	मधुभ्यः	धेन्वै-नवे	“	धेनुभ्यः	वध्वै	“	वधूभ्यः
Abl.	गुरोः	“	“	मधुनः	“	“	धेन्वाः-नोः	“	“	वध्वाः	“	“
Gen.	“	गुर्वोः	गुरूणाम्	“	मधुनोः	मधूनाम्	“	धेन्वोः	धेनूनाम्	“	वध्वोः	वधूनाम्
Loc.	गुरौ	“	गुरुषु	मधुनि	“	मधुषु	धेन्वाम्-नौ	“	धेनुषु	वध्वाम्	“	वधूषु

* L' n insertada és típic dels neutres.

Els adjectius neutres en उ poden pendre les formes del m. en el Dat.-Abl.-Gen.-Loc sing. i en el Gen.-Loc. dual. Els adjectius en उ poden formar el femení amb ऊ o sovint quan van precedits d'una consonant amb el sufixe ई.

Ex. बहु massa, molt > m. बहुस्, f. बही, n. बहु ; गुरु pesat, gran, intens, fort > m. गुरुस्, f. गुर्वी, n. गुरु

Llavors aquest adjectiu femení es declina com नदी. [Perry n.187]

Alguns femenins tenen les dos formes i inclús les tres: तनु, तनू i तन्वी. [Gonda p.24]

मति mati opinió / धेनु dhenu vaca

El datiu, ablatiu, genitiu i locatiu, de vegades es declina de forma alternativa segons nadi (-ī): -yai/ -yas/ -yam // -vais/ -vas/ -vam.

Els adjectius acabats amb <i> i <u> sovint es declinen com mati i dhenu.

paraules arrel

Paraules que tenen la mateixa forma que l'arrel verbal. Quan l'arrel esdevé substantiu normalment és femení.

Les formes (stems/temas = √ raíz + guna) acabades amb vocal llarga (ā ī ū) es diferencien en dos tipus:

A. Paraules-arrel, la majoria són monosil·labics, i llurs compostos.

Es declinen normal amb opcionalment alguna **excepció** en el datiu, ablatiu, genitiu i locatiu singular femení, i insertant una <n> abans del -ām genitiu plural. Els mots simples són generalment femenins, excepte contats casos.

En tant que adjectius (rar) i en adjectius compostos, coincideixen en les formes masculines i femenines.

Els mots simples o paraules-arrel acabades en ā són tant rars que no és possible fer un esquema de les terminacions a l'ús actual.

B. Formes derivatives fememinies en ā i ī, i alguns pocs casos en ū, declinades com jāyā, nadi i vadhū.

	धी visió, enteniment			भू terra		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	धीः	धियौ	धियः	भूः	भुवौ	भुवः
Voc.	“	“	“	“	“	“
Acc.	धियम्	“	“	भुवम्	“	“
Inst.	धिया	धीभ्याम्	धीभिः	भुवा	भूभ्याम्	भूभिः
Dat.	धिये *	“	धीभ्यः	भुवै-वे *	“	भूभ्यः
Abl.	धियः *	“	“	भुवाः-वः *	“	“
Gen.	“ *	धियोः	धियाम् *	“ *	भुवोः	भूनाम्-भुवाम् *
Loc.	धियि *	“	धीषु	भुवाम्-वि *	“	भूषु

* En el Dat.-Abl.-Gen. i Loc. singular i Gen. plural aquestes formes de vegades es declinen com नदी: धियै धियास् धियाम् धीनाम्. Quan la desinència (la conjugació verbal sing./dual/plu.) comença amb vocal, la forma final ई / ऊ canvia a इय् / उव् [Perry n. 189 i 197]

Perry XVII, p. 72, n. 213-214:

Quan una arrel acabada en ā, ī, ū es trobada al final d'un compost, llavors es tractada de la següent forma:

1. Les arrels acabades en ā perden la vocal abans de les terminacions vocàliques, **excepte** en els casos forts i en l'accusatiu plural, que és igual que el nominatiu.

Ex. विश्व-पा m., f. 'all protecting'

	singular	dual	plural
N. V.	विश्वपास् -पास्	विश्वपौ -पौ	विश्वपास् -पास्
Acc.	विश्वपाम् -पाम्	" "	" "
Ins.	विश्वपा -आ	विश्वपाभ्याम्	विश्वपाभिस्

2. Les arrels acabades en ī / ū canvien llur vocal final a > y / v davant terminacions vocàliques i si estan precedides d'una consonant, **però** si precedeixen 2 o més consonants llavors canvien a > iy / uv.

Ex. यव-क्री m., f. 'corn buying' / खल-पू m., f. 'escombraire'

	singular	dual	plural
N. V.	यवक्रीस् / खलपूस्		
Ac.	यवक्रियम् / खलप्वम्		

ऋकारान्त paraules acabades en ऋ

[Perry n.201]

Els temes acabats en -ऋ, així com molts pertanyents a la declinació consonant, prenen una diferència en la seva flexió segons formes: fortes, mitges i febles.

El temes forts són el Nominatiu i Accusatiu singular i dual, i el Nominatiu plural.

En la forma feble (excepte Locatiu s.) la forma final es -ऋ la qual en els casos **més febles** canvia -र्.

Però en quant al tema fort, aquestes declinacions són de 2 tipus:

_ la més extensa, compren tots els nomina agentis (agent nominal) i algunes més: l'ऋ fa vriddhi esdevenint आर्.
_ compren la major part de noms de relacions (de família): l'ऋ pren guṇa esdevenint अर्.

Ambdues classes el singular eludeix l'र् final del Nom., el Loc. és अर् i l'Abl.-Gen. té una formació peculiar.

[Macdonell n.101]

Originalment són declinacions consonants acabades en <ar>, i es declinen força semblant als temes acabats en -an.

La majoria dels noms acaben amb el sufixe तु.

En cada paraula es distingeixen 2 o 3 temes (formes): forta, débil i mitja:

_ forta: -अर् (guna pels noms de família m. o f.) o -आर् (vriddhi per als nomina agentis m. o n.)

En ambdós casos el locatiu singular és -ar,

_ débil: -ऋ (**excepte** locatiu singular), en els casos més dèbils canvia a -र्

_ mitja: -ऋ

Ex. नृ (m. home) pren guna en la forma forta; el genitiu plural pot ser tant नृणाम् com नृणाम्;

l'instrumental, datiu, ablatiu, genitiu singular no es troben en el sànskrit clàssic, però el datiu i el genitiu en el Rig-veda és नरे i नरः. El nominatiu singular és ना i el plural नरः, l'accusatiu sing. नरम् i el plural नूर, l'instrumental plural és नृभिः i el locatiu sing. नरि i el plural नृषु. क्रोष्ट्र m. 'jackal' (lit. yeller) es substitueix per क्रोष्टु en la forma mitja.

El nominatiu plural és क्रोष्टारः i l'instrumental plural क्रोष्टुभिः.

ऋ	noms d'agents masculí कर्तृ faedor			noms d'agents neutre* दातृ aquell que dona			noms de relació masculí पितृ pare			noms de relació femení मातृ mare		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	कर्ता	कर्तारौ	कर्तारः	दातृ	दातृणी	दातृणि	पिता	पितरौ	पितरः	माता	मातरौ	मातरः
Voc.	कर्तरं	“	“	दातः-तृ	“	“	पितः	“	“	मातः	“	“
Acc.	कर्तारम्	“	कर्तृन्	दातृ	“	“	पितरम्	“	पितृन्	मातरम्	“	मातृः
Inst.	कर्त्रा	कर्तृभ्याम्	कर्तृभिः	दातृणा-त्रा	दातृभ्याम्	दातृभिः	पित्रा	पितृभ्याम्	पितृभिः	मात्रा	मातृभ्याम्	मातृभिः
Dat.	कर्त्रे	“	कर्तृभ्यः	दातृणे-त्रे	“	दातृभ्यः	पित्रे	“	पितृभ्यः	मात्रे	“	मातृभ्यः
Abl.	कर्तुर-ः	“	“	दातृणः-तुः	“	“	पितुर-ः	“	“	मात्रुर-ः	“	“
Gen.	“	कर्त्रोः	कर्तृणाम्	“	दातृणोः-त्रोः	दातृणाम्	“	पित्रोः	पितृणाम्	“	मात्रोः	मातृणाम्
Loc.	कर्तारि	“	कर्तृषु	दातृणि-तरि	“	दातृषु	पितरि	“	पितृषु	मातरि	“	मातृषु

[Perry n.203-5]

Els **nomina agentis** o noms d'agents de vegades són utilitzats com 'participially' o com adjectius. La corresponent forma femenina es fa amb ई i es declina com नदी, així el femení de कर्तृ es कर्त्री.

Els gramàtics subscriuen una declinació neutra també per bases amb तृ, anàloga a la de वारि o मधु però aquests tipus de formes són rars.

Tres noms de relació: स्वसृ f. germana, नप्तृ m. net i भर्तृ espós-sustentador, segueixen la declinació dels nomina agentis amb excepció de l'Accusatiu plural de स्वसृ que és स्वसृस्.

Els **noms de relació** गुणन l'ऋ en els casos forts. [Perry n.208]

Els altres noms de relació tenen अ en vers d'आ en l'Accusatiu s., Nominatiu-Vocatiu i Accusatiu dual i en el Nominatiu plural. El Nominatiu singular de नृ fa ना, els demés casos es declinen segons el tema नर ; i en el Genitiu plural hom trova les 2 formes: नृणाम् i नृणाम्. [Gonda n.30]

* Gonda n.29 : El paradigma dels neutres, de fet poc nombrosos, correspon exactament als temes neutres acabats en i /u.

ऐ ओ औकारान्त paraules acabades en ai, o, au

Paraules acabades en ए no s'en troben, sols en ऐ, ओ i औ.

	masculí ऐ riquesa			masculi-femení गो toro/vaca			masculí ग्लौ Lluna			femení नौ		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	राः	रायौ	रायः	गौः	गावौ	गावः	ग्लौः	ग्लावौ	ग्लावः	नाः	नावौ	नावः
Voc.	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“
Acc.	रायम्	“	“ *	गाम्	“	गाः	ग्लावम्	“	“	नावम्	“	“
Inst.	राया	राभ्याम्	राभिः	गवा	गोभ्याम्	गोभिः	ग्लावा	ग्लौभ्याम्	ग्लौभिः	नावा	नौभ्याम्	नौभिः
Dat.	राये	“	राभ्यः	गवे	“	गोभ्यः	ग्लावे	“	ग्लौभ्यः	नावे	“	नौभ्यः
Abl.	रायः	“	“	गोः	“	“	ग्लावः	“	“	नावः	“	“
Gen.	“	रायोः	रायाम्	“	गवोः	गवाम्	“	ग्लावोः	ग्लावाम्	“	नावोः	नावाम्
Loc.	रायि	“	रासु	गवि	“	गोषु	ग्लावि	“	ग्लौषु	नावि	“	नौषु

* diferent accent: Nominatiu i Vocatiu ráyah, Accusatiu rayáh.

La forma नौ (f. vaixell, varca) és totalment regular, prenent les terminacions genèriques o més normals, ex.: sing. नौस्, नावम्, नावा, etc.; dual नावौ, नौभ्याम्, etc.; plu. नावस्, नौभिस्, etc. [Perry n.211]

• हलन्ता: Declinació consonant

- . Els mots acabats en consonant es declinen com els acabats en vocal, seguint de vegades les transformacions de sandhi general. Són mots acabats en च् ज् त् द् न् श् ष् स्. [Filliozat p.72]
- . Les consonants finals més usuals són: स्, र्, म्, न्, त्, क्, प्, द्; esporàdicament ङ्, ल्, ण्. [Perry n. 238]
- . Generalment hom troba sol 1 consonant a final de paraula, en cas de trobar-n'hi 2 cau l'última i si en hi ha més de 2, cauen totes les últimes, fins que sols quedi una consonant. Així doncs, l's del Nominatiu singular masculí i femení sempre es perd; però hi han irregularitats en el seu tractament.
- . De les oclusives no nasals, sols poden estar a final de paraula les consonants sordes no aspirades (क्, च्, द्, त्, प्); les sordes aspirades i sonores, normalment es converteixen en sordes no aspirades on sigui que ocorri etimològicament.
 - > Una sorda aspirada canvia a llur corresponent no aspirada, davant d'una altra no nasal sorda o d'una sibilant. Sols romàn inalterable davant vocal, semivocal o nasal. Una sorda doncs, es dobla quan prefixa la seva corresponent no aspirada.
 - > En algunes poques arrels, quan la sonora aspirada घ्, ध्, भ् i també ह्, representant घ्, perden la seva aspiració, llavors la consonant inicial sonora (ग्, द्, ष्) esdevé aspirada. Ex. वृध् > nom.-voc. sing. भुत्, भुद्ध्यस्, भुत्सु
- . Una palatal final o ह्, canvia a क्, ङ् (menys sovint). ह् en molts pocs casos (quan representa original dh) esdevé त्.
- . Davant de les terminacions pada -भ्याम्, -भिः, -भ्यस् i -सु una arrel final es tractada com a sandhi extern.
- . Masculins i femenins amb la mateixa consonant final es declinen igual; els neutres canvien (al igual que en altres declinacions) sols en el nominatiu, vocatiu i acusatiu de totes les persones.
- . Els noms que comporten una alternància de diferents temes, presenten el tema fort en el masculí i femení del Nom., Voc., Acc. singular i dual, Nom.-Voc. plural; i en el neutre del Nom.-Voc.-Acc. plural. Els demés casos tenen el tema feble, però en diverses classes temàtiques, aquest apareix sota 2 formes segons si la desinenca comença en consonant o en vocal (excepte els temes acabats इन् en): grau ple i grau reduït. [Gonda p. 29]

Mots acabats amb **palatals च् ज् श्**

च्	जलमुच् m. núvol			वाच् f. parla		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	जलमुक्	जलमुचौ	जलमुचः	वाक्	वाचौ	वाचः
Voc.	“	“	“	“	“	“
Acc.	जलमुचम्	“	“	वाचम्	“	“
Inst.	जलमुचा	जलमुग्भ्याम्	जलमुग्भिः	वाचा	वाग्भ्याम्	वाग्भिः
Dat.	जलमुचे	“	जलमुग्भ्यः	वाचे	“	वाग्भ्यः
Abl.	जलमुचः	“	“	वाचस्	“	“
Gen.	“	जलमुचोः	जलमुचाम्	“	वाचोः	वाचाम्
Loc.	जलमुचि	“	जलमुक्षु *	वाचि	“	वाक्षु *

* L' स् del locatiu -सु esdevé ष् després de क् formant क्ष्

च् esdevé क् en el Nominatiu singular i Locatiu plural (a final de paraula i abans d's);

esdevé ग् abans la भ् de les pada-terminacions Inst., Dat. i Abl. del dual i plural.

Es declinen com वाच्: त्वच् f. pell, रुच् f. llum, सुच् f. cullera, caçó.

Adjectius acabats en अच्

Originalment es tracta de compostos de l'arrel अच्- (forma forta अच्च्-) "girar-se, oferir-se" amb preposicions i alguns altres mots.

Hi han 2 tipus: प्राच्- oriental (lit. girat cap endavant) i प्रत्यच्- occidental (lit. girat cap enrera).

El femení es forma afegint ई al tema feble: प्राची-, प्रतीची.

Es declinen com प्राच्: अपाच्- situat cap enrera (f. अपाची), अवाच्- dirigit cap abaix, पराच्- girat cap a l'exterior, अर्वाच्- dirigit-se d'aquest costat.

I com प्रत्यच्: न्यच्- dirigit cap abaix (f. नीची-), सम्यच्- reunit, comú; उदच्- dirigit cap a dalt, septentrional (f. उदीची).

अच्	प्राच् adj. oriental m. / n.			प्रत्यच् adj. occidental m. / n.		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	प्राङ् / प्राक्	प्राञ्चौ / प्राची	प्राञ्चस् / प्राञ्चि	प्रत्यङ् / प्रत्यक्	प्रत्यञ्चौ / प्रतीची	प्रत्यञ्चस् / प्रत्यञ्चि
Voc.	"	"	"	"	"	"
Acc.	प्राञ्चम् / "	"	प्राचस् / "	प्रत्यञ्चम् / "	"	प्रतीचस् / "
Inst.	प्राचा	प्राग्भ्याम्	प्राग्भिः	प्रतीचा	प्रत्यग्भ्याम्	प्रत्यग्भिः
Dat.	प्राचे	"	प्राग्भ्यः	प्रतीचे	"	प्रत्यग्भ्यः
Abl.	प्राचः	"	"	प्रतीचः	"	"
Gen.	"	प्राचोः	प्राचाम्	"	प्रतीचोः	प्रतीचाम्
Loc.	प्राचि	"	प्राक्षु	प्रतीचि	"	प्रत्यक्षु

तिर्यच्- horitzontal, es presenta en posició antevocàlica sota el tema feble तिरश्च्:

Nominatiu singular masculí तिर्यङ्, Accusatiu तिर्यञ्चम्, Instrumental तिरश्चा, etc. (f. तिरश्ची).

विष्वच्- separant-se, girat dels dos costats, es declina: Nom. s. m. विष्वङ्, Acc. विष्वञ्चम्, Inst. विषूचा, etc. (f. विषूची).

	राज् m. rei			असृज् n. sang			रुज् f. enfermetat		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	राट्	राजौ	राजः	असृक्	असृजौ	असृञ्जि	रुक्	रुजौ	रुजः
Voc.	“	“	“	“	“	“	“	“	“
Acc.	राजम्	“	“	असृजम्	“	“	रुजम्	“	“
Inst.	राजा	राट्भ्याम्	राट्भिः	असृजा	असृग्भ्याम्	असृग्भिः	रुजा	रुग्भ्याम्	रुग्भिः
Dat.	राजे	“	राट्भ्यः	असृजे	“	असृग्भ्यः	रुजे	“	रुग्भ्यः
Abl.	राजः	“	“	असृजः	“	“	रुजः	“	“
Gen.	“	राजोः	राजाम्	“	असृजोः	असृजाम्	“	रुजोः	रुजाम्
Loc.	राजि	“	राट्सु	असृजि	“	असृक्षु	रुजि	“	रुक्षु

ज् esdevé normalment क् en el Nominatiu singular i Locatiu plural (a final de paraula i abans d's)

excepte en les arrels राज्, यज्, सृज् entre d'altres i en mots com सम्राज् m. sobirà i परिव्राच् m. mendicant, on esdevé ट्.

[ज् esdevé क् menys quan hi ha una र् en el mot, llavors esdevé ट्. [Filliozat p. 73](#)]

Esdevé ग् abans la भ् de les terminacions pada Instrumental, Datiu i Ablatiu del dual i plural,

excepte en els casos anteriorment esmentats on esdevé ड्.

Es declinen com रुज् : ऋत्विज् m. sacerdot, बणिज् m. mercader, भिषज् m. físic, स्रज् f. guirnalda, ऊर्ज् f. força.

Altres exemples: भिषज् metge : Nom. s. भिषक्, Acc. s. भिषजम्, Inst. pl. भिषग्भिः, Loc. pl. भिषक्षु.

श	विश m. gent (poble)/ clan			दिश f. direcció		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	विद्	विशौ	विशः	दिक्	दिशौ	दिशः
Voc.	“	“	“	“	“	“
Acc.	विशम्	“	“	दिशम्	“	“
Inst.	विशा	विद्भ्याम्	विद्भिः	दिशा	दिग्भ्याम्	दिग्भिः
Dat.	विशे	“	विद्भ्यः	दिशे	“	दिग्भ्यः
Abl.	विशः	“	“	दिशः	“	“
Gen.	“	विशोः	विशाम्	“	दिशोः	दिशाम्
Loc.	विशि	“	विदसु	दिशि	“	दिशु

Es decline com दिश : दृश् f. visió, स्पृश् tacte (a l'inici dels compostos).

Final श o ष d'una arrel, regularment esdevé ङ o द् davant de भ् i स्, i a final de paraula, **excepte** en les arrels दिश्, दृश् i स्पृश्, on la श és tractada igual que en च् i ज्.

La ज् final de l'arrel राज् norma, यज् sacrifici i सृज् entre altres, i la ह् final d'un nombre d'arrels, són tractades com la श abans esmentada. Així per exemple: द्विष् m. enemic, विश् pl. gent, लिह् m., f. adj. que llepa.

Mots acabats amb **cerebrals** ष् र् ष्

Les declinacions cerebrals més habituals són de temes acabats en la sibilant ष. [n / Macdonell p.38 n. 80]

ष्	द्विष् m. enemic			प्रावृष् f. monso		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	द्विष्	द्विषौ	द्विषः	प्रावृट्	प्रावृषौ	प्रावृषः
Voc.	“	“	“	“	“	“
Acc.	द्विषम्	“	“	प्रावृषम्	“	“
Inst.	द्विषा	द्विष्याम्	द्विषिभिः	प्रावृषा	प्रावृष्याम्	प्रावृषिभिः
Dat.	द्विषे	“	द्विष्यः	प्रावृषे	“	प्रावृष्यः
Abl.	द्विषः	“	“	प्रावृषः	“	“
Gen.	“	द्विषोः	द्विषाम्	“	प्रावृषोः	प्रावृषाम्
Loc.	द्विषि	“	द्विषु	प्रावृषि	“	प्रावृषु

आशिष् benedicció, en el Nominatiu singular i davant bh i s, passa a la flexió dels temes en र्. आशीर्भिः. [Gonda n. 35]

L' र् esdevé visarga : sols quan és final, és a dir, en el Nominatiu singular; es manté quan precedeix –su (loc. pl.); i precedida d' इ o उ, allarga les respectives vocals quan és final o seguida d'un consonant. [Macdonell p. 39 n.82]

र्	पुर f. ciutat			द्वार f. porta			गिर f. paraula, veu		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	पूः	पुरौ	पुरः	द्वाः	द्वारौ	द्वारः	गीः	गिरौ	गिरः
Voc.	“	“	“	“	“	“	“	“	“
Acc.	पुरम्	“	“	द्वारम्	“	“	गिरम्	“	“
Inst.	पुरा	पूर्याम्	पूर्भिः	द्वारा	द्वार्याम्	द्वारिभिः	गिरा	गीर्याम्	गीरिभिः
Dat.	पुरे	“	पूर्यः	द्वारे	“	द्वार्यः	गिरे	“	गीर्यः
Abl.	पुरः	“	“	द्वारः	“	“	गिरः	“	“
Gen.	“	पुरोः	पुराम्	“	द्वारोः	द्वाराम्	“	गिरोः	गिराम्
Loc.	पुरि	“	पूरु	द्वारि	“	द्वारु	गिरि	“	गीरु

Altres exemples en: पूर f. població, ciutat: **Nom. pl. पूरः**

Els mots acabats en इर् i उर् allarguen la vocal abans de consonants finals i en el nominatiu singular (l's del nom. es perd).
En el nominatiu singular l'र् final esdevé स् o visarga sota condicions de requerir una sorda com a final [Perry n. 95 i 116].

El mot सम्राट् m. emperador, té com femení सम्राज्ञी.

Mots acabats amb **dentals** त् द् ध् न् स्

त्-द्	मरुत् m. vent			जगत् n. món			सुहृद् m. amic			आपद् f. desgràcia		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	मरुत्	मरुतौ	मरुतः	जगत्	जगती	जगन्ति	सहृत्	सहृदौ	सहृदः	आपत्	आपदौ	आपदः
Voc.	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“
Acc.	मरुतम्	“	“	जगतम्	“	“	सहृदम्	“	“	आपदम्	“	“
Inst.	मरुता	मरुद्भ्याम्	मरुद्भिः	जगता	जगद्भ्याम्	जगद्भिः	सहृदा	सहृद्भ्याम्	सहृद्भिः	आपदा	आपद्भ्याम्	आपद्भिः
Dat.	मरुते	“	मरुद्भ्यः	जगते	“	जगद्भ्यः	सहृदे	“	सहृद्भ्यः	आपदे	“	आपद्भ्यः
Abl.	मरुतः	“	“	जगतः	“	“	सहृदः	“	“	आपदः	“	“
Gen.	“	मरुतोः	मरुताम्	“	जगतोः	जगताम्	“	सहृदोः	सहृदाम्	“	आपदोः	आपदाम्
Loc.	मरुति	“	मरुत्सु	जगति	“	जगत्सु	सहृदि	“	सहृत्सु	आपदि	“	आपत्सु

Exemples de paradigmes de mots regulars [Macdonell p. 36 n. 77a]:

जित् 'conquering' > Nom. s. जित् pl. जितः Inst. pl. जिद्भिः loc. pl. जित्सु

मथ् 'destroying' > Nom. s. मथ् pl. मथः Inst. pl. मद्भिः loc. pl. मत्सु

वृध् 'increasing' > Nom. s. वृत् pl. वृधः Inst. pl. वृद्भिः loc. pl. वृत्सु

बुध् despertant-se > Nom. s. भुत् pl. बुधः Inst. pl. बुद्भिः loc. pl. -बुत्सु

Avans de भ्, त् i ध् finals esdevenen द्

En algunes poques arrels, quan una sonora aspirada final (gh, dh, bh i també h representant gh) perd la seva aspiració, la consonant inicial sonora (g d b) esdevé aspirada.

Ex.: budh > nominatiu i vocatiu singular: bhut, bhudbhyas, bhutsu. [Perry p. 84 n. 244]

Temes acabats en अत् (feble अत्, fort अन्त्)

Quasibé tots aquests temes són participis del present o futur actiu. [Gonda p. 30 n. 36]

Hi han dos divisions [Perry p. 84 n. 244]:

A. Temes fets amb el sufixe अन्त् (o अत्), els quals son generalment participis actius, present o futurs.

B. Temes fets amb els sufixes possessius मन्त् (o मत्) i वन्त् (o वत्), els quals sols són masculins i neutres, (f. amb ि).

A. Participis acabats en अन्त् (o अत्)

अत्	तुदत् pp. colpejant m/ n			ददत् pp. donant m/ n √ dā Cl 3 reduplicant		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	तुदन् / तुदत्	तुदन्तौ / तुदती tb.अन्ती	तुदन्तः / तुदन्ति	ददत्	ददतौ / ददती	ददतस् / ददति tb.अन्ति
Voc.	“	“	“	“	“	“
Acc.	तुदन्तम् / “	“	तुदतः	ददतम् / “	“	“
Inst.	तुदता	तुदद्भ्याम्	तुदद्भिः	ददता	ददद्भ्याम्	ददेद्भिः
Dat.	तुदते	“	तुदद्भ्यः	ददते	“	ददद्भ्यः
Abl.	तुदतः	“	“	ददतः	“	“
Gen.	“	तुदतोः	तुदताम्	“	ददतोः	ददताम्
Loc.	तुदति	“	तुदत्सु	ददति	“	ददत्सु

[Gonda p. 30-31 n. 36-37]

En el Nom.Voc. Acc. del neutre i femení, els participis dels verbs de la 1^a, 4^a i 10ª classe i conjugacions derivades tenen el tema fort en -अन्त्: भवन्ती, चोरयन्ती .

Els participis de verbs de conjugacions atemàtiques (2^a, 3^a, 5^a, 7^a, 8^a i 9^a Cl.) tenen el tema feble: द्विषती, सती, जुह्वती, कुर्वती.

Els verbs de la 6ª classe, els participis futurs i presents dels verbs de la 2ª classe acabats en आ, tenen tema fort i feble: तुदती, तुदन्ती; दास्यती, दास्यन्ती (part. fut. de दा √ dā donar); याती, यान्ती (de या √ yā anar Cl 2).

Els temes que prenen **reduplicació** formen tots els casos a partir del tema feble,

excepte el Nom.Voc. Acc. pl. neutre que tenen també la forma forta. Paradigma: dadat donant.

El mot महत् (gran) té com tema fort महान्त्: singular masculí Nominatiu महान्, Accusatiu महान्तम्, Instrumental महता, etc.; neutre Nom.Voc. Acc. महत्; dual masculí Nom. Voc. Acc. महान्तौ, neutre महती; plural masculí Nominatiu Voc. महान्तस्, Acc. महतस्, neutre Nom. Voc. Acc. महान्ति. La resta és com tudat-.

B. Temes acabats en मन्त् (o मत्) i वन्त् (o वत्)

(feble अत्, fort अन्त्)

Normalment són adjectius possessius, i tenen la mateixa flexió que els participis en अत् अन्त्, **excepte** en el Nominatiu singular masculí que allarga l'a final: वान् i मान्.

El femení es fa amb ई, ex.: श्रीमाती .

वत्-मत्	बलवत् adj. fort			धीमत् adj. intel·ligent dcl. neutre			भवत् pron. per. vós, vostè		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	बलवान्	बलवन्तौ	बलवन्तः	धीमान्	धीमती *	धीमन्तः	भवान्	भवन्तौ	भवन्तः
Voc.	बलवन्	“	“	धीमन्	“	“	भवस्	“	“
Acc.	बलवन्तम्	“	बलवतः	धीमन्तम्	“	धीमतः	भवन्तम्	“	“
Inst.	बलवता	बलावद्भ्याम्	बलवद्भिः	धीमता	धीमद्भ्याम्	धीमद्भिः	भवता	भवद्भ्याम्	भवद्भिः
Dat.	बलवते	“	बलवद्भ्यः	धीमते	“	धीमद्भ्यः	भवते	“	भवद्भ्यः
Abl.	बलवतः	“	“	धीमतः	“	“	भवतः	“	“
Gen.	“	बलवतोः	बलवताम्	“	धीमतोः	धीमताम्	“	भवतोः	भवताम्
Loc.	बलवति	“	बलवत्सु	धीमति	“	धीमत्सु	भवति	“	भवत्सु

* En el dual neutre no s'inserta mai न्. [Perry n.263]

Altres exemples: [Perry n.264]

श्रीम् m. -अत् -अन्त्, fem. अती : ric, celebrat, ...

भवन्त् m. Probablement contracció de भगवन्त् beneït. Distingir del present participi actiu de भू .

Aquest tema s'usa freqüent com forma respectuosa d'adreçar-se, en tant substituït del pronom de la 2a persona. Està fet amb el verb en la 3a persona.

भव् Nom. singular m. -आन्, fem. -अती ; i bhos भोस् la forma contraïguda del vocatiu antic भवस्, una exclamació corrent per adreçar-se: “Senyor-a!” (“you, sir!”, “ho, there”); sovint està doblada, ex.: भोस् perd l's quan precedeix vocals i consonants sonores (totes les sonores) > भो भो ऋषे.

Temes derivatius acabats en अन् मन् वन्

Són quasi bé tots masculins i neutres. [Gonda n.39]

[Perry n.264] El tema té una triple forma. El masculí, en el cas fort, la vocal del sufix és allargada a आ; mentres que en el cas dèbil és eludida; en el cas mig l'n final s'eludeix, i també es perd en el nom. sing. de tots els gèneres. En el neutre, el Nominatiu Accusati plural quan són casos forts allarga la vocal del sufix; en els mateixos casos, el dual dels casos febles perd opcionalment l'अ.

अन्	राजन् m. rei			आत्मन् m. ànima, si mateix			नामन् n. nom		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	राजा	राजानौ	राजानः	आत्मा	आत्मानौ	आत्मानः	नाम	नामनी-नाम्नी	नामानि
Voc.	राजन्	“	“	आत्मन्	“	“	नामन्-नाम	“	“
Acc.	राजानम्	“	राज्ञः	आत्मानम्	“	“	नाम	“	“
Inst.	राज्ञा	राजभ्याम्	राजभिः	आत्मना	आत्मभ्याम्	आत्मभिः	नाम्ना	नामभ्याम्	नामभिः
Dat.	राज्ञे	“	राजभ्यः	आत्मने	“	आत्मभ्यः	नामने	“	नामभ्यः
Abl.	राज्ञः	“	“	आत्मनः	“	“	नामनः	“	“
Gen.	“	राज्ञोः	राज्ञाम्	“	आत्मनोः	आत्मनाम्	“	नाम्नोः	नामनाम्
Loc.	राज्ञि-राजनि	“	राजसु	आत्मनि	“	आत्मसु	नामनि	“	नामसु

El femení de राजन् és राज्ञी i es declina com नदी.

Un femení com सीमन् frontera, i un adjectiu com पीवन् (del f. pīvarī: herba) es declinen com राजन् (sols पीवन् té com Nom. s. m. पीवान्). En les formes febles els temes acabats en मन् i वन् tenen अन् i no न् davant una desinència vocàlica, quan m o v és precedida de consonant.

ब्रह्मन् n. devoció, <<el brahma>>, es declina: Nom.Voc. Acc. sing. brahma, brahmaṇā, brahmaṇe, etc. [Gonda n.39]

Declinacions irregulars:

Els mots neutres: अक्षन् ull, अस्थन् os, दधन् lait caillé i अक्थन् cuisse, sols tenen el tema feble antivocàlic:

Inst. अक्षणा, Dat. अक्षणे, Abl.-Gen. अक्षणस्, etc.; Inst. दध्ना etc.; Inst. सक्थना, Gen. सक्थनस्, du. सक्थनी, सक्थनोस्; els demés casos són construïts amb els temes en इ अक्षि-, अस्थि-, दधि-, सक्थि, i així també अक्षि, अक्षि, अक्षिभ्याम्, अस्थिभिस्, दधि, सक्थिभ्याम्, etc.

अहन् n. dia: singular Nom.-Voc.-Acc. अहर, Inst. अह्ना, Dat. अह्ने, Abl.-Gen. अहस्, Loc. अह्नी-अहनि; dual Nom.-Voc.-Acc. अह्नी-अहनी, Inst.-Dat.-Abl. अहोभ्याम्, Gen.-Loc. अहोस्; plural Nom.-Voc.-Acc. अहानि, Inst. अहोभिस्, Dat.-Abl. अहोभ्यस्, Gen. अहाम्, Loc. अहःसु-अहस्सु .

पथ् o पन्थन् m. camí:

singular Nom.-Voc. पन्थास्, Acc. पन्थानम्, Inst. पथा, Dat. पथे, Abl.-Gen. पथस्, Loc. पथि;

dual Nom.-Voc.-Acc. पन्थानौ, Inst.-Dat.-Abl. पथिभ्याम्, Gen.-Loc. पथोस्;

plural Nom.-Voc. पन्थानस्, Acc. पथस्, Inst. पथिभिस्, Dat.-Abl. पथिभ्यस्, Gen. पथाम्, Loc. पथिसु .

El mot श्वन् m. gos:

singular: Nom. श्वा , Voc. श्वन् , Acc. श्वानम् , Inst. श्वाना , Dat. श्वाने , Abl.-Gen. श्वानस् , Loc. श्वानि ;

dual: Nom.-Voc.-Acc. श्वानौ , Inst.-Dat.-Abl. श्वान्याम् , Gen.-Loc. श्वानोस् ;

plural: Nom.-Voc. श्वानस् , Acc. श्वानस् , Inst. श्वानिस् , Dat.-Abl. श्वान्यस् , Gen. श्वानाम् , Loc. श्वानु .

El mot युवन् adj. jove i m. persona jove:

singular: Nom. युवा , Voc. युवन् , Acc. युवानम् , Inst. यूना , Dat. यूने , Abl.-Gen. युनस् , Loc. युनि ;

dual: Nom.-Voc.-Acc. युवानौ , Inst.-Dat.-Abl. युवभ्याम् , Gen.-Loc. युनोस् ;

plural: Nom.-Voc. युवानस् , Acc. यूतस् , Inst. युवभिस् , Dat.-Abl. युवभ्यस् , Gen. युनाम् , Loc. युसु .

A la fi d'un compost षहन्- matant, té un tema fort षहन्-: Nom. s. षहा, Nom.-Voc.-Acc. n. pl षहानि ,
i un tema feble षह्- , l'Inst. s. de ब्रह्महन् matador de brahman fa ब्रह्मह्वा, l'Acc. s. ब्रह्महणम् , Inst. pl. ब्रह्महभिस् .

[Macdonell n.91, Gonda p. 36]

पुंस् m. home, persona:

singular Nom. पुमान् , Voc. पुमन् , Acc. पुमांसम् , Inst. पुंसा , Dat. पुंसे , Abl.-Gen. पुंसस् , Loc. पुंसि ;

dual Nom.-Voc.-Acc. पुमांसौ , Inst.-Dat.-Abl. पुंभ्याम् , Gen.-Loc. पुंसोस् ;

plural Nom.-Voc. पुमांसस् , Acc. पुंसस् Inst. पुंभिस् , Dat.-Abl. पुंभ्यस् , Gen. पुंसाम् , Loc. पुंसु .

Temes acabats en इन्

La major part són adjectius marcant la possessió.

Només ocorren en masculí i neutre, el corresponent femení és fa adjuntant ई.

Són formes derivades de substantius acabats en अ, ex. बल força > ब-लिन् forçut.

La forma d'aquests mots és feble solament abans de consonants i en el Nom. Acc. singular neutre, en els que perd l'n. En el Nom. sing. masculí, on (com en tots els temes regulars acabats en -n) l'n és eludida; i en el Nom. Voc. Acc. plural neutre, l'ई es allargada, ex. धनिन् ric, posseïdor de riqueses. [Macdonell n. 87]

[Perry n. 251] Perden l'न् abans de terminacions consonants i en el Nom. sing., on el masculí allarga l'ई en compensació.

इन्	बलिन् adj. forçut m / n		
	singular	dual	plural
Nom.	बली / बलि	बलिनौ / बलिनी	बलिनस् / बलीनि
Voc.	बलिन् / बलि-न्	“	“
Acc.	बलिनम् / बलि	“	“
Inst.	बलिना	बलिभ्याम्	बलिभिः
Dat.	बलिने	“	बलिभ्यः
Abl.	बलिनस्	“	“
Gen.	“	बलिनोः	बलिनाम्
Loc.	बलिनि	“	बलिषु

El temes acabat en -मिन् i विन् tenen un significat semblant i es declinen de la mateixa manera.

Ex. मनस्विन् savi, posseïdor de sabiesa, वाग्मिन् eloqüent (de वाच्).

स्वामिन् 'lord' senyor (lit. el que té propietats) s'usa sols com a substantiu. [Macdonell n. 87]

Temes acabats en स्: अस् इस् उस्

La majoria dels temes acabats en स् són de mots formats amb els sufixes derivatius -अस् -इस् -उस्.

La majoria de mots acabats en अस् इस् उस् són neutres, tot i que hi hans alguns pocs casos amb masculí i femení. Allarguen llur vocal final, abans d'insertar nasal (anusvāra), en el Nom. Voc. Acc. plural neutre.

Els masculins i femenins són quasi bé tots adjectius compostos amb aquests sufixes, els acabats en la terminació -अस् allarguen अ en el Nom. singular. [Macdonell n.83, Perry n. 252]

El femení de विद्वस् és विदुषी i es declina com नदी.

	विद्वस् m. / n.savi pp en -vas			यशस् n. fama			मनस् n. ment		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	विद्वान् / -त्	विद्वंसौ / -द्वुषी	विद्वान्सः / -सि	यशः	यशसी	यशांसिः	मनस्	मनसी	मनांसि
Voc.	विद्वन्	“	“	“	“	“	“	“	“
Acc.	विद्वान्सम्	“	विदुषः	“	“	“	“	“	“
Inst.	विदुषा	विद्वद्भ्याम्	विद्वद्भिः	यशसा	यशोभ्याम्	यशोभिः	मनसा	मनोभ्याम्	मनोभिः
Dat.	विदुषे	“	विद्वद्भ्यः	यशसे	“	यशोभ्यः	मनसे	“	प्रावृद्भ्यः
Abl.	विदुषः	“	“	यशसः	“	“	मनसः	“	“
Gen.	“	विदुषोः	विदुषाम्	“	यशसोः	यशसाम्	“	मनसोः	मनसाम्
Loc.	विदुषि	“	विद्वत्सु	यशसि	“	यशःसु	मनसि	“	मनस्सु-मनःसु
	हविस् n. oblació, ofrena			आयुस् n. vida			चक्षुस् n. ull		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	हविस्	हविषी	हवीषि	आयुः	आयुषौ	यशांसिः	चक्षुस्	चक्षुषी	चक्षुषि
Voc.	“	“	“	“	“	“	“	“	“
Acc.	“	“	“	“	“	“	“	“	“
Inst.	हविषा	हविर्भ्याम्	हविर्भिः	आयुषा	आयुर्भ्याम्	आयुर्भिः	चक्षुषा	चक्षुर्भ्याम्	चक्षुर्भिः
Dat.	हविषे	“	हविर्भ्यः	आयुषे	“	आयुर्भ्यः	चक्षुषे	“	चक्षुर्भ्यः
Abl.	हविषः	“	“	आयुषः	“	“	चक्षुषः	“	“
Gen.	“	हविषोः	हविषाम्	“	आयुषोः	आयुषाम्	“	चक्षुषोः	चक्षुषाम्
Loc.	हविषि	“	हविःषु	आयुषि	“	आयुःषु	चक्षुषि	“	चक्षुःषु

En el Nominatiu singular masculí i femení la desinència -स् cau sempre.

Devant una desinència que comença en vocal, la fi del radical no canvia.

[Gonda n.34 II]

El masculí i femení tenen la mateixa flexió que els neutres a excepció del Nom. singular, on l'a del sufixe -अस् s'allarga.

Exemples:

अङ्गिरस् m. recitant, sacerdot (un dels 10 prajāpati, se'l considera el savi al qual se li va revelar l'Atharvaveda):

Nom. s. m. अङ्गिरास्, Voc. अङ्गिरस्; Acc. s. m. अङ्गिरसम्; I. s. अङ्गिरसा; etc. Nom. pl. अङ्गिरसस्
अप्सरस्; Nom. s. f. अप्सरास्; Acc. s. अप्सरसम्; Nom. pl. अप्सरसस्;La major part de masculins i femenins que pertanyen a aquesta flexió són **adjectius normals o composts**, ex.:

सुमनस् m/f/n ben intencionat, benèvol:

Nom. s. m.f. सुमनास् n. ँनस् dual m. f. सुमनसौ n. ँनसी plural m. f. सुमनसस् n. ँनांसि

Acc. s. m. f. सुमनसम् n. ँनस् “ “ “ “ “ “

दीर्घायुस् que viu molt temps, longeu:

Nom. s. m.f.n. दीर्घायुस् dual दीर्घायुषौ n. ँयुषी plural m. f. दीर्घायुषस् n. ँयूषि

Acc. s. m. f. दीर्घायुषम् n. ँयुष “ “ “ “ “ “

Comparatius en ईयस्-यस्

Els adjectius comparatius de la formació primària del masculí i neutre tenen una doble forma:

una forma forta amb यास् (normalment ईयास्) pels casos forts, i una forma feble amb यस् (normalment ईयस्), no havent distinció entre cas mitjà i feble. [Perry n. 255]

ई-यस्	श्रेयस् el millor m. / n.			गरीयस् el més fort m. / n.		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	श्रेयान् / श्रेयस्	श्रेयांसौ / श्रेयसी	श्रेयांसस् / श्रेयांसि	गरीयान् / गरीयस्	गरीयांसौ / गरीयसी	गरीयांसि / गरीयांसि
Voc.	श्रेयन् / “	“	“	गरीयन् / “	“	“
Acc.	श्रेयांसम् / “	“	श्रेयसस् / “	गरीयांसम् / “	“	“
Inst.	श्रेयसा	श्रेयोभ्याम्	श्रेयोभिः	गरीयसा	गरीयोभ्याम्	गरीयोभिः
Dat.	श्रेयसे	“	श्रेयोभ्यः	गरीयसे	“	गरीयोभ्यः
Abl.	श्रेयसः	“	“	गरीयसः	“	“
Gen.	“	श्रेयोः	श्रेयसाम्	“	गरीयोः	गरीयसाम्
Loc.	श्रेयसि	“	श्रेयत्सु	गरीयसि	“	गरीयत्सु

Participis perfetes acabats en वस् वास्

-वस्	विद्वस् savent, sapigut ⁵ m. / n.			जग्मिवास् havent anat ⁶ m. / n.		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	विद्वान् / विद्वत्	विद्वंसौ / विद्वशी	विद्वंसः / विद्वसि	जग्मिवान् / -वत्	जग्मिवांसौ / जग्मुषी	जग्मिवांसस् / -वासि
Voc.	विद्वन् / “	“	“	जग्मिवन् / “	“	“
Acc.	विद्वंसम् / “	“	विदुषः / “	जग्मिवांसम् / “	“	जग्मुषस् / “
Inst.	विदुषा	विद्वद्भ्याम्	विद्वद्भिः	जग्मुषा	-वद्भ्याम्	-वद्भिः
Dat.	विदुषे	“	विद्वद्भ्यः	जग्मुषे	“	-वद्भ्यः
Abl.	विदुषः	“	“	जग्मुषः	“	“
Gen.	“	विदुषोः	विदुषाम्	“	जग्मुषोः	जग्मिवाम्
Loc.	विदुसि	“	विद्वत्सु	जग्मुषि	“	जग्मिवत्सु

Participis del perfecte actiu acabats en वास् . [Perry n. 268]

Els participis actius del perfecte són peculiars degut a les modificacions del tema.

En els casos forts el sufixe वास् esdevé वान् en el Nom. sing. masculí, i s'escursa a वन् en el Voc. singular.

En els casos febles el sufixe es contrau a उष्; y en els casos mitjos canvia a वत्.

Una vocal-unió ई, si és present en el cas fort i mig, desapareix abans उष् en el cas feble.

Radical इ i ई, si és precedida per 1 consonant, esdevé य् abans उष्;

però si és precedida per més d'1 consonant, esdevé इय्.

Radical उ esdevé sempre उव् abans उष् i radical ऋ, र्.

Ex. निनीवास्, निन्युष्; श्रुश्रुवास्, श्रुश्रुवुष्; चक्रवास्, चक्रुष्.

El femení es fa amb ई del cas feble, ex. निन्युषी.

Participis del perfecte reduplicat acabats en वस् . [Macdonell n. 89]

Aquest tipus de participis formen el tema fort amb वास्, el tema mig amb वत्⁷, i el tema feble amb उष्.

Ex. चक्रवस् havent fet (de √ कृ fet) :

Nom. sing.	चक्रवान्	dual चक्रवांसौ	plural चक्रवांसस्
Voc. sing.	चक्रवन्	“	“
Acc. sing.	चक्रवांसम्	“	plural चक्रुषस्
Inst. sing.	चक्रुषा	-वद्भ्याम्	plural -वद्भिस्
Loc. sing.	चक्रुषि	चक्रुषोः	plural -वत्सु

⁵ La declinació de विद्वान् m / n ‘el que coneix’, ‘el que ha conegut’ ‘havent conegut’ és la mateixa que विद्वस्.

⁶ Una altra forma del participi perfecte del verb गम्, té el tema fort जगन्वास्, mig जगन्वत्, i feble जग्मुष्. [Perry p. 102*]

⁷ El canvi de स् a त् aquí comença en el període Vèdic primerenc abans भ्, extenent-se al Loc. plural i el Nom.Acc. singular neutre. उष् és la forma no accentuada de वस्. [Macdonell n. 89]

Mots acabats amb **labials** प् भ् व्

Hi ha pocs temes acabats en प् i भ्, i es declinen com सुहृद्. [Macdonell n. 78]

प्-भ्	धर्मगुप् guardià de la llei m.			ककुभ् regió f.		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	धर्मगुप्	धर्मगुपौ	धर्मगुपः	ककुप्	ककुभौ	ककुभः
Voc.	“	“	“	“	“	“
Acc.	धर्मगुपम्	“	“	ककुभम्	“	“
Inst.	धर्मगुपा	धर्मगुभ्याम्	धर्मगुभिः	ककुभा	ककुभ्याम्	ककुभिः
Dat.	धर्मगुपे	“	धर्मगुभ्यः	ककुभे	“	ककुभ्यः
Abl.	धर्मगुपः	“	“	ककुभः	“	“
Gen.	“	धर्मगुपोः	धर्मगुपाम्	“	ककुभोः	ककुभाम्
Loc.	धर्मगुपि	“	धर्मगुप्सु	ककुभि	“	ककुप्सु

Es declina irregular: अप् f. aigua (va sempre en plural), allarga l'a en els casos forts (Nom. i Voc.), i les terminacions canvien a द् abans भ्.

Nom. आपस्, Acc. अपस्, Inst. अद्भिस्, Dat.-Abl. अद्भ्यस्, Gen. अपाम्, Loc. अप्सु.

व्	दिव् f. cel (declinació irregular)		
	singular	dual	plural
Nom.	द्यौस्	द्यावौ	द्यावस्
Voc.	“	“	“
Acc.	दिवम्-द्याम्	“	“
Inst.	दिवा	द्युभ्याम्	द्युभिः
Dat.	दिवे	“	द्युभ्यः
Abl.	दिवस्	“	“
Gen.	“	दिवोः	दिवाम्
Loc.	दिवि	“	द्युषु

Mots acabats amb **guturals ह्**

Final ह् esdevé क् o menys sovint द् ; però en alguns casos, quan representa original घ्, esdevé त् .
Algunes arrels verbals acabades amb ह्, són tractades com en el cas de la declinació श्.

ह्	लिह् que llepa, llepador			दुह् que muny, esprem		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	लिद्	लिही	लिहः	धुक्	दुहौ	दुहः
Voc.	“	“	“	“	“	“
Acc.	लिहम्	“	“	दुहम्	“	“
Inst.	लिहा	लिह्भ्याम्	लिहिर्भिः	दुहा	दुग्भ्याम्	धुग्भिः
Dat.	लिहे	“	लिह्यः	दुहे	“	दुग्भ्यः
Abl.	लिहः	“	“	दुहः	“	“
Gen.	“	लिहोः	लिहाम्	“	दुहोः	दुहाम्
Loc.	लिहि	“	लिहसु	दुहि	“	धुक्षु

Noms que a final de paraula tenen l'arrel दह् cremant, दुह् llet, द्रुह् hostil, entre altres, i també उष्णिह् f. nom d'un determinat metre, canvien la ह् final per क् i ग् .

Exemples:

काष्ठदह् fusta cremant > Nom. Voc. sing. काष्ठदह्

कामदुह् f. 'granting wishes' > Nom. Voc. sing कामधुक्, Acc. कामदुहम्, Loc. pl. कामधुक्षु

मित्रद्रुह् amic traïdor > Nom. Voc. sing मित्रधुक्, pl. मित्रद्रुहः, Instr. मित्रधुग्भिः, Loc. pl. मित्रधुक्षु .

उष्णिह् f. metro, vers > Nom. sing. उष्णिक्, pl. उष्णिहः, Instr. pl. उष्णिग्भिः, Loc. pl. उष्णिक्षु

मधुलिह् m. mel > Nom. sing. मधुलिद्, pl. मधुलिहः, Instr. pl. मधुलिद्भिः, Loc. pl. मधुलिद्सु

Les paraules acabades amb नह् lligam, on l'ह् representa l'original घ्, l'ह् esdevé द् i त् .

Ex.: उपानह् f. calçat > Nom. sing. उपानत्, Acc. उपानहम्, pl. उपानहः, Instr. du. -नह्याम् pl. -नद्भिः, Loc. pl. उपानत्सु

Graus de Comparatiu: [Gonda p.37 n. 46]

El comparatiu i superlatiu es poden construir de dos maneres.

Primerament el comparatiu es forma afegint -तर, el superlatiu afegint -तम en el tema masculí de l'adjectiu:

पुण्य pur > पुण्यतर més pur, पुण्यतम el més pur.

बलिन् possessor de la força, fort > बलितर més fort, बलितम el més fort.

विद्वस् savi > विद्वत्तर més savi, विद्वत्तम el més savi.

Els adjectius que tenen dos temes tenen en aquests circumstància el teme feble antecoronàntic.

Els comparatius i superlatius es declinen com els masculins o femenins acabats en a/ā.

Un cert nombre d'adjectius afegeixen a l'arrel de la base de l'adjectiu ँईयस् per el comparatiu i ँइष्ठ per el superlatiu (l'arrel es presenta generalment en el grau ple guṇa). Així doncs, el sufixe particular en positiu de l'adjectiu desapareix amb el comparatiu i superlatiu.

Ex. क्षुद्-र petit (√ क्षुद् fouler au pieds): comparatiu क्षोदीयस्- i superlatiu क्षोदिष्ठ- .

लघू-उ lleuger: comparatiu लघीयस्- i superlatiu लघिष्ठ- .

गुरु-उ pesat: comparatiu गरीयस्- i superlatiu गरिष्ठ- .

पृथू-उ llarg (√ प्रथ् extandre): comparatiu प्रतीयस्- i superlatiu प्रतिष्ठ- .

दूर-र llunyà: comparatiu दवीयस्- i superlatiu दविष्ठ- .

भूरि ric, en gran quantitat (√ भू prosperar): comparatiu भूयस्- i superlatiu भूयिष्ठ- .

Es dona el cas que pot faltar el positiu corresponent.

Ex. अल्प- petit, jove: comparatiu कनीयस्- i superlatiu कनिष्ठ- .

श्रेयस्- millor (comparatiu) i superlatiu श्रेष्ठ- el millor.

ज्यायस्- més vell (comparatiu) i superlatiu ज्येष्ठ- el més vell.

Nota: Hom pot trobar de vegades formes com श्रेष्ठतर- i श्रेष्ठतम- que presenten els dos sufixes.

• सर्वनामन् Pronoms

Pronoms personals

El singular, dual i plural són construïts amb temes diferents; el gènere natural no es distingeix. Al costat d'algunes formes tòniques hom troba formes enclíiques. [Gonda n.47]

	मद् jo / अस्मद् nosaltres			त्वद् tu / युष्मद् vosaltres		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	अहम्	आवाम्	वयम्	त्वम्	युवाम्	यूयम्
Acc.	माम्-मा	आवाम् - नौ	अस्मान् - नः	त्वाम् - त्वा	युवाम् - वाम्	युष्मान् - वः
Inst.	मया	आवाभ्याम्	अस्माभिः	त्वया	युवाभ्याम्	युष्माभिः
Dat.	मह्यम् - मे	आवाभ्याम् - नौ	अस्मभ्यम् - नः	तुभ्यम् - ते	युवाभ्याम् - वाम्	युष्मभ्यः - वः
Abl.	मत् *	आवाभ्याम्	अस्मत्	त्वत् *	युवाभ्याम्	युष्मत्
Gen.	मम - मे	आवयोः - नौ	अस्माकम् - नः	तव - ते	युवयोः - वाम्	युष्माकम् - वः
Loc.	मयि	आवयोः	अस्माषु	त्वयि	युवयोः	युष्मासु

* Els ablatius poden també tindre les formes mattas, tvattas, etc.

Els adjectius-pronoms **possessius**, encara que poc utilitzats, són: madiya- o maamaka- meu, tvadiya o taavaka teu, asmadiya- nostre, yuswmadiya- vostre o bhavadiya- (forma respectuosa), sva-, svaka-, svakiya propi, seu, seus etc.

Les formes मा, मे, नौ, नस् són enclíiques⁸, van després del verb (ex.trájome), mai al començament d'una frase o abans de les partícules ca, eva, vā. Les formes त्वा, ते, वाम्, वस् també són enclíiques, i segueixen les mateixes regles que <mā>, <me>, etc.

En pronoms de la 1^a i 2ª persona sovint s'utilitza el plural pel singular. Els pronoms (i altres mots) mostren en sànscrit la curiosa tendència a concordar la forma amb el predicat del subjecte al que refereixen. [Perry p.76, n.225]

⁸ Dic. María Moliner: **enclítico-a**. Se aplica a la palabra que se pronuncia sin acento propio o se pronuncia y escribe unida a otra que precede. En español son enclíticos los pronombres personales en dativo y acusativo, complementos del verbo. Su uso era antes mucha más extenso, pero ha ido reduciéndose y ahora sólo es corriente cuando el verbo está en imperativo, infinitivo o gerundia, casos en que la enclisis es obligada y los pronombres-complemento no pueden ir de otra manera: 'Díselo tú. Tráemela como sea. Tráeoslo con vosotros. Quiero cogerlo. Están estropeándotelo. Otras formas: <<diríase [dijérase] que ...>, <<ihabrás visto!>>.

तद्	masculí ell / neutre això, hom			femení ella		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	सः / तत्	तौ / ते	ते / तानि	सा	ते	ताः
Acc.	तम् / “	“	तान् / “	ताम्	“	“
Inst.	तेन	ताभ्याम्	तैः	तया	ताभ्याम्	ताभिः
Dat.	तस्मै	“	तेभ्यः	तस्यै	“	ताभ्यः
Abl.	तस्मात्	“	“	तस्याः	“	“
Gen.	तस्य	तयोः	तेषाम्	“	तयोः	तासाम्
Loc.	तस्मिन्	“	तेषु	तस्याम्	“	तासु

* el neutre es declina com el pronom masculí a excepció del nominatiu i accusatiu.

- . El nominatiu singular masculí सस् i el seu compost एषस्, sols es troben en pausa o davant vocal, posició en la que segueixen les lleis habituals de sandhi. A l'interior de la frase, perden l's final abans de consonant. [Gonda n.48]
 Ex. स गच्छति, स तिष्ठति, स इच्छति, सो ऽस्यति, गच्छति सः
- . La 3ª persona s'utilitza sovint com a forma dèbil o com a demostratiu indefinit, especialment quan antecedeix un relatiu. [Perry n. 230]

Es declinen com त :

- एत 'aquest', format amb el prefixe <e->: Nom. sing. m. एषस्, f. एषा, n. एतद्.
 - El pronom relatiu i adjectiu य 'quin', 'qui'.
 - Comparatiu i superlatiu d'arrels pronominals com कतर 'quin (dels dos)?', कतम 'quin (de molts)?'; també यतर i यतम; एकतम 'un de molts'; अन्य 'altre' i el seu comparatiu अन्यतर; i इतर 'diferent'.
- Altres mots es declinen així, però amb अम् en vers de अद् en el Nom.-Acc.-Voc. sing. neutre: सर्व i विश्व 'tot', एक 'un', en plural 'alguns', उभय f. यी 'ambdós' (sols sing. i plural: 1 parella de coses o varies).
 - El pronom interrogatiu क (que els hindus prenen de base per किम्) segueix la declinació de त excepte en el Nom.-Acc. sing. n. किम्; Nom. sing. m. कस्, f. का.
 - Un nombre de paraules segueixen la declinació pronominal en algunes de les seves significacions, o opcionalment; però en un altre sentit o sense seguir cap regla, deriven vers la declinació d'adjectius. Així és el cas dels comparatius i superlatius de temes (stems) proposicionals com: अधर 'menor, més baix', अधम 'major, més alt'; पर 'jefe, principal', पूर्व 'més aviat, primerenc', उत्तर 'més alt, superior, de dalt, del nord', दक्षिण 'del sur, de baix. Ocasionalment algunes declinacions pronominals es troben amb formes d'adjectius numerals (quantitat o parts), com per exemple: अल्प 'poc', अर्ध 'meitat', etc.

Pronoms demostratius

El pronom personal तद् també s'utilitza com a pronom demostratiu.

दकारान्त mots acabats en द्

एतद्	masculí / neutre aquest			femení aquesta		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	एषः / एतत्	एतौ / एते	एते / एतानि	अषा	एते	एताः
Acc.	एतम्-एनम् / “ - एनत्	“ -एनौ / “ -एने	एतान्-एनान् / “ -एनानि	एताम्-एनाम्	“ -एने	“ -एनाः
Inst.	एतेन - एनेन	एताभ्याम्	एतैः	एतया-एनया	एताभ्याम्	एताभिः
Dat.	एतस्मै	“	एतेभ्यः	एतस्यै	“	एताभ्यः
Abl.	एतस्मात्	“	“	एतस्याः	“	“
Gen.	एतस्य	एतयोः-एनयोः	एतेषाम्	“	एतयोः-एनयोः	एतासाम्
Loc.	एतस्मिन्	“	एतेषु	एतस्याम्	“	एताषु

मकारान्तशब्दः pronoms acabats en म्

इदम्	masculí / neutre aquest			femení aquesta		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	अयम् / इदम्	इमौ / इमे	इमे / इमानि	इयम्	इमे	इमाः
Acc.	इमम्-एनम् / इदम्- एनम्	इमौ -एनौ / इमे-एने	इमान्-एनाम् / इमानि -एनानि	इमाम्-एनाम्	इमे - एने	इमाः -एनाः
Inst.	अनेन - एनेन	आभ्याम्	एभिः	अनया-एनया	आभ्याम्	आभिः
Dat.	अस्मै	“	एभ्यः	अस्यै	“	आभ्यः
Abl.	अस्मात्	“	“	अस्याः	“	“
Gen.	अस्य	अनयोः-एनयोः	एषाम्	“	अनयोः-एनयोः	आसाम्
Loc.	अस्मिन्	“	एषु	अस्याम्	“	आसु

pronoms acabats en स्

अदस्	masculí / neutre aquell			femení aquella		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	असौ / अदः	अम्	अमी / अमूनि	असौ	अम्	अमूः
Acc.	अमुम् / “	“	अमून् / “	अमूम्	“	“
Inst.	अमुना	अमूभ्याम्	अमीभिः	अमुया	अमूभ्याम्	अमूभिः
Dat.	अमुष्मै	“	अमीभ्यः	अमुष्यै	“	अमूभ्यः
Abl.	अमुष्मात्	“	“	अमुष्याः	“	“
Gen.	अमुष्य	अमुयोः	अमीषाम्	“	अमुयोः	अमूषाम्
Loc.	अमुष्मिन्	“	अमीषु	अमुष्याम्	“	अमूषु

Pronoms relatius

El tema यद् es declina com तद्.

यद् qui	masculí / neutre			femení		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	यः / यत्	यौ / ये	ये / यानि	या	ये	याः
Acc.	यम् / “	“	यान् / “	याम्	“	“
Inst.	येन	याभ्याम्	यैः	यया	याभ्याम्	याभिः
Dat.	यस्मै	“	येभ्यः	यस्यै	“	याभ्यः
Abl.	यस्मात्	“	“	यस्याः	“	“
Gen.	यस्य	ययोः	येषाम्	“	ययोः	यासाम्
Loc.	यस्मिन्	“	येषु	यस्याम्	“	यासु

Peculiaritats en l'ús dels pronoms relatius, interrogatius, etc..

En sànscrit sovint es posa l'oració del relatiu abans de l'oració on va l'antecedent.

La casa que viste la compraste → (sànscrit) la cual casa viste la compraste

I posa el substantiu (de l'antecedent) en l'oració de relatiu.

Ex.: “The mountain which we saw yesterday is very high.”

La montaña, la cual nosotros vimos ayer, es muy alta

यं पर्वतं वयं ह्यो ऽपश्याम सो ऽतीव तुङ्गः ० स पर्वतो ऽतीव तुङ्गी यं ह्यो ऽपश्याम

però no: स पर्वतो यं वयं ह्यो ऽपश्याम com seria en la llengua anglesa.

यं पर्वतं वयं ह्यो ऽपश्याम सो ऽतीव तुङ्गः

la cual montaña nosotros ayer vimos ella muy alta

nom. pl. (saḥ)

El pronom relatiu pot posar-se en qualsevol lloc de l'oració.

Ex.: “The gods whose chief is Çiva.” शिव आदिर्येषां ते देवाः

De vegades els adverbis relatius o demostratius són utilitzats com determinats casos de pronoms relatius o demostratius.

Ex.: यत्र वने = यस्मिन्वने

La repetició del relatiu dóna un significat indefinit: qualsevol, qui sigui.

El mateix resultat és més freqüent aconseguit afegint al relatiu el pronom interrogatiu amb una de les següents partícules: ca, cana, cid, api, vā.

De vegades el pronom interrogatiu sol s'utilitza amb aquestes partícules en un sentit similar.

Ex.: Whatever this woman relates. Qualsevol cosa que ella relati. यद्यदेषा कथयति

Whatever any one's disposition may be. Qualsevol disposició d'un pot ser. यो यस्य भावः स्यात्

He gives to some one or other. Ell dóna a algú o altre. यस्मै कस्मै चिद्यच्छति

He takes from no one whatever. Ell agafa de ningú qualsevol cosa. यस्मात्कस्माच्चिन्न लभते

Pronoms interrogatius मकारान्तशब्दाः

El tema किम् es declina segons el tema क . Excepte en el Nom. s. n., aquest pronom es declina com तद्.

किम् qué/qui	masculí / neutre			femení aquella		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	कः / किम्	कौ / के	के / कानि	का	के	काः
Acc.	कम् / “	“	कान् / “	काम्	“	“
Inst.	केन	काभ्याम्	कैः	कया	काभ्याम्	काभिः
Dat.	कष्मै	“	केभ्यः	कस्यै	“	काभ्यः
Abl.	कस्मात्	“	“	कस्याः	“	“
Gen.	कस्य	कयोः	केषाम्	“	कयोः	कासाम्
Loc.	कस्मिन्	“	केषु	कस्याम्	“	कासु

Afegint al pronom interrogatiu les partícules अपि, चिद्, o चन्, hom forma els pronoms indefinits.

Ex.: कः qui? > कोऽपि, कश्चित्, कश्चन algú; क्व on? > क्वापि, क्वावित्, क्वचन algun lloc;

किम् अपि alguna cosa, न किञ्चिद्, न कश्चित् etc.

Adjectius pronominals

Són adjectius “fléchis” com els pronoms. [Gonda n.51]

Un cert nombre d’adjectius es declinen com यद्: कतम- quin (de varios)?, इतर- l’altre, अन्य- un altre, etc.

Els mots सर्व- tot i विश्व- cadascun, एक un, एकर un dels dos; segueixen la declinació pronominal, però tenen la desinència dels adjectius en el Nom.-Acc. s. n.: विश्वम्, एकम्.

Altres mots són tractats com सर्व, etc., però poden també seguir la declinació nominal en el Abl. i Loc. s. m. n. i en el Nom. pl. m.: अघर situat a sota, inferior, अन्तर interior, अपर altre, अवर posterior, occidental, उत्तर situat a sobre, septentrinal, दक्षिण situat a la dreta, meridional, पर ulterior, altre, पश्चिम occidental, पूर्व anterior, स्व propi, i igualment उभय un i altre, que té com femení उभयी.

सर्व	masculí / neutre			femení		
	singular	dual	plural	singular	dual	plural
Nom.	सर्वः / सर्वम्	सर्वौ / सर्वे	सर्वे / सर्वाणि	सर्वा	सर्वे	सर्वाः
Voc.	सर्व / “	“	“	“	“	“
Acc.	सर्वम्	“	सर्वान् / “	सर्वाम्	“	“
Inst.	सर्वेण	सर्वाभ्याम्	सर्वैः	सर्वया	सर्वाभ्याम्	सर्वाभिः
Dat.	सर्वस्मै	“	सर्वेभ्यः	सर्वस्यै	“	सर्वाभ्यः
Abl.	सर्वस्मात्	“	“	सर्वस्याः	“	“
Gen.	सर्वस्य	सर्वयोः	सर्वेषाम्	“	सर्वयोः	सर्वासाम्
Loc.	सर्वस्मिन्	“	सर्वेषु	सर्वस्याम्	“	सर्वासु

Noms utilitzats com pronoms

[Gonda n.52]

आत्मन् ànima, si mateix, s'utilitza en lloc d'un pronom reflexiu:

Ex.: वासवदत्ता ... आत्मानम् उदयनाय प्रायच्छत् Vāsavadattā ... es donà a Udayanāya.

आत्मन् representa les tres persones i el singular s'utilitza inclús quan el mot refereix a un dual o un plural.

स्व- s'utilitza com reflexiu per a totes les persones i recalca sobre la possessió. Normalment es tradueix per “propi” (lat. suus), no obstant no indica necessàriament el reflexiu.

En el discurs de cortesia o respectuosament, hom utilitza भवत् (Nom. s. m. भवान् f. भवती, Nom. pl. m. भवन्तस्, etc.), com pronom de la 2ª persona (amb la 3ª persona del verb).

• Declinació dels nombres cardinals

[Gonda n.54]

एक es declina com सर्व i विश्व, el plural एके significa <<alguns>>, en l'epopeya i literatura posterior, hom troba també el singular en el sentit de <<un cert, un>>.

द्वि segueix la flexió del dual de द्व i es declina com els mots acabats en a o ā: m. द्वौ, n. द्वे, f. द्वे etc.

त्रि es declina:

m. Nom.-Voc. त्रयस्, Acc. त्रीन्, Inst. त्रिभिस्, Dat.-Abl. त्रिभ्यस्, Gen. त्रयाणाम्, Loc. त्रिषु

n. Nom.-Voc.-Acc. त्रीणि, Inst. त्रिभिस्, etc.

f. Nom.-Voc.-Acc. तिरस्, Inst. तिसृभिस्, Dat.-Abl. तिसृभ्यस्, Gen. तिसृणाम्, Loc. तिसृषु

i चतुर es declina:

m. Nom.-Voc. चत्वारस्, Acc. चतुर, Inst. चतुर्भिस्, Dat.-Abl. चतुर्भ्यस्, Gen. चतुर्णाम्, Loc. चतुर्षु

n. Nom.-Voc.-Acc. चत्वारि, Inst. चतुर्भिस्, etc.

f. Nom.-Voc.-Acc. चतस्रस्, Inst. चतसृभिस्, Dat.-Abl. चतसृभ्यस्, Gen. चतसृणाम्, Loc. चतसृषु

5, 7, 8, 9, 10, 11-19 es declinen en els 3 gèneres:

Nom.-Voc.-Acc. पञ्च, Inst. पञ्चभिस्, Dat.-Abl. पञ्चभ्यस्, Gen. पञ्चानाम्, loc. पञ्चसु

el 8 també pot declinar-se: अष्टौ, अष्टाभिस्, अष्टाभ्यस्, अष्टासु.

El 6 es declina: षट्, षड्भिस्, षड्भ्यस्, षण्णाम्, षट्सु.

Els nombres 1-19 són generalment utilitzats com adjectius: पञ्चभिर् वीरैः amb 5 homes.

Els nombres del 20 al 99 són substantius femenins singulars; 100, 1000 etc. són substantius neutres singulars.

Els objectes nombrats són expresats ja sigui sota la forma d'una aposició en el mateix cas, i en plural, ja sigui en el Gen. pl.; també poden estar units a un compost:

विंशतिर् अश्वाः, विंशतिर् अश्वानाम् 20 cavalls; विंशत्या वीरैस् o वीराणाम् amb 20 homes, वर्षशतम् 100 anys.

Ordinaris [Gonda n.55]

प्रथम- 1er. (f. -mā), द्वितीय- 2on., तृतीय- 3er., चतुर्थ- 4rt. (f. -thī) o तुरीय (f. -yā), पञ्चम 5è. (f. -mī), षष्ठ- 6è. ,

सप्तम- 7è., अष्टम- 8è., नवम- 9è., दशम- 10è., एकादश- 11è., द्वादश- 12è., विंशतितम- o विंश- 20è. (f. -ī),

त्रिंशत्तम- o त्रिंश- 30è., चत्वारिंशत्तम- o चत्वारिंश- 40è., पञ्चाशत्तम- o पञ्चाश- 50è., षष्टितम- 60è. però 61è.

एकषष्टितम- o एकषष्ट- etc.

Adverbis numerals [Gonda n.56]

सकृत् 1 x, द्विः 2 x, त्रिः 3 x, चतुः 4 x, पञ्चकृत्वः 5 x, etc.

Els adverbis en -dhā: एकधा etc. expresen les modalitats <<una vegada, d'una vegada, etc.>>.

i els adverbis en -śas: पञ्चशस् etc. <<cinc per cinc, etc.>>, एकशस् <<un a un>>.

declinació vocàlica

a			ā			i			ī																			
masculí			neutre			femení			masculí			neutre			femení			femení										
sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.								
Nom.	-s	-āu	-ās		-m	-e	-āni		-ā	-e	-s		-is	-ī	-ayas		-i	-inī	-inī		-s	-ī	-ayas		-ī	-yāu	-yas	
Voc.	-a	“	“		-a	“	“		-e	“	“		-e	“	“		-e/ī	“	“		-e	“	“		-i	“	“	
Acc.	-m	“	-ān		-m	“	“		-m	“	“		-m	“	-in		“	“	“		-m	“	-is		-m	“	-īs	
Inst.	-ena	-ābhyām	-ais		= que el masculí		-ayā	-bhyām	-bhis		-nā	-bhyām	-bhis		-nā	-bhyām	-bhis		-yā	-bhyām	-bhis		-yā	-bhyām	-bhis			
Dat.	-āya	“	-ebhyas		“		-yai	-bhyas		-aye	“	-bhyas		-ne	“	-bhyas		-yai/aye	“	-bhyas		-yāi	“	-bhyas		-yāi	“	-bhyas
Abl.	-āt	“	“		“		-yās	“	“		-es	“	“		-nas	“	“		-yās/yes	“	“		-ās	“	“			
Gen.	-sya	-yos	-ānām		“		-ayos	-nām		“	-yos	-inām		“	-nos	-inām		“	-yos	-inām		“	-yos	-inām		“	-yos	-nām
Loc.	-e	“	-eṣu		“		-yām	“	-su		-āu	“	-iṣu		-ni	“	-iṣu		-yām/āu	“	-ṣu		-yām	“	-ṣu			

ī			u			ū																		
paraules arrel			masculí			neutre			femení			femení			paraules arrel									
sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.							
Nom.	-s	-yāu	-yas		-s	-ū	-avas		-u	-unī	-ūni		-us	-ū	-avas		-s	-vāu	-vas		-s	-uvāu	-uvas	
Voc.	“	“	“		-o	“	“		-u/o	“	“		-o	“	“		-u	“	“		“	“	“	
Acc.	-iyam	“	“		-m	“	-ūn		-u	“	“		-um	“	-ūs		-m	“	“		-uvam	“	“	
Inst.	-iyā	-bhyām	-bhis		-nā	-bhyām	-bhis		-nā	-bhyām	-bhis		-vā	-bhyām	-bhis		-vā	-bhyām	-bhis		-uvā	-bhyām	-bhis	
Dat.	-ye	“	-bhyas		-ave	“	-bhyas		-une/ave	“	-bhyas		-vāi/ave	“	-bhyas		-vāi	“	-bhyas		-uve	“	-bhyas	
Abl.	-as	“	“		-os	“	“		-nas/os	-nos/vos	“		-vās/os	“	“		-vās	“	“		-uvas	“	“	
Gen.	“	-yos	-iyām		“	-vos	-ūnām		“	“	“		-ūnām	“	-vos	-ūnām		“	-vos	-nām		“	-uvos	-uvām
Loc.	-iyi	“	-ṣu		-āu	“	-ṣu		-ni	“	-ṣu		-āu	“	-ṣu		-vām	“	-ṣu		-uvi	“	-ṣu	

ṛ			noms d'agents			noms de relació			āi			o			āu										
masculí			neutre			femení			masculí-femení			masculí / femení													
sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.								
Nom.	-ā	-ārāu	-āras		= que i/u		= que ī		-ā	-arāu	-aras		-ās	-āyau	-āyas		-āus	-avāu	-āvas		-s/-ās	-āvau	-āvas		
Voc.	-ar	“	“				-ar	“	“		“	“	“		“	“	“		“	“	“		“		
Acc.	-āram	“	-ṛn				-aram	“	-ṛn		-āyam	“	“		-ām	“	“		-āvam	“	“		“		
Inst.	-rā	<i>com sempre</i>				-rā	<i>com sempre</i>		-āyā	<i>com sempre</i>		-avā	<i>com sempre</i>		-āvā	<i>com sempre</i>		-āvā	<i>com sempre</i>		-āvā	<i>com sempre</i>			
Dat.	-re	“				-re	“		-āye	<i>com sempre</i>		-ave	<i>com sempre</i>		-āve	<i>com sempre</i>		-āve	<i>com sempre</i>		-āve	<i>com sempre</i>			
Abl.	-ur/s	“				-ur/s	“		-āyas	<i>com sempre</i>		-os	<i>com sempre</i>		-āvas	<i>com sempre</i>		-āvas	<i>com sempre</i>		-āvas	<i>com sempre</i>			
Gen.	“	-ros	-ṛnām				“	-ros	-ṛnām		“	-āyos	-āyām		“	-avos	-avām		“	-āvos	-āvām		“		
Loc.	-ari	“	-ṣu				-ari	“	-ṣu		-āyi	“	-āsu		-avi	“	-ṣu		-āvi	“	-ṣu		-āvi	“	-ṣu

pronoms personals

asmad			yuṣmad			tad													
jo			tu			ell			art. neutre			ella							
sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.					
Nom.	aham	āvām	vayam		tvam	yuvām	yūyam		saḥ	tau	te		tat	te	tāni		sā	te	tāḥ
Acc.	mām-mā	“-nau	asmān-nah		tvām-tvā	“-vām	yuṣman-vaḥ		tam	“	tān		“	“	“		tām	“	“
Inst.	mayā	āvābhyām	asmābhiḥ		tvayā	yuvābhyām	yuṣmābhiḥ		tena	tābhyām	taiḥ		= q. masc.	tayā	tābhyām	tābhiḥ			
Dat.	mahyam-me	“-nau	asmābhyas		tubhyam-te	“-vām	yuṣmābhyam-vaḥ		tasmai	“	tebhyah			tasyai	“	tābhyah			
Abl.	mat	“	asmāt		tvat	“	yuṣmat		tasmāt	“	“			tasyāḥ	“	“			
Gen.	mama-me	āvayos-nau	asmākam-nah		tava-te	yuvayoḥ-vām	yuṣmākam-vaḥ		tasya	tayoḥ	teṣām			tayoḥ	tāsām	“			
Loc.	mayi	“	asmāṣu		tvayi	“	yuṣmāsu		tasmin	“	teṣu			tasyām	“	tāsu			

declinació consonant**palatals**

masculí			femení			masculí / neutre			masculí / neutre			
sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	
Nom.	-k	-āu	-as	-k	-āu	-as	-ñ/-k	-āu/-ī	-ñcas/-ñci	-ñ/-k	-āu/-tīcī	-ñcas/-ñci
Voc.	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“	
Acc.	-am	“	“	-am	“	“	-ncam	“	-as	“	-ticas	
Inst.	-ā	-gbhyām	-gbhis	-ā	-gbhyām	-gbhis	-ā	-gbhyām	-gbhis	-tīcā	-gbhyām	-gbhis
Dat.	-e	“	-gbhyas	-e	“	-gbhyas	-e	“	-gbhyas	-e	“	-gbhyas
Abl.	-as	“	“	-as	“	“	-as	“	“	-as	“	“
Gen.	“	-os	-ām	“	-os	-ām	“	-os	-ām	“	-tīcos	-tīcām
Loc.	-i	“	-kṣu	-i	“	-kṣu	-i	“	-kṣu	-tīci	“	-kṣu

j**l****ś**

masculí			neutre			femení			masculí			femení			
sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	
Nom.	-ṭ	-āu	-as	-k	-au	-ñjī	-k	-āu	-as	-ṭ	-āu	-as	-k	-āu	-as
Voc.	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“
Acc.	-am	“	“	-am	“	“	-am	“	“	-am	“	“	-am	“	“
Inst.	-ā	-ḍbhyām	-ḍbhis	-ā	-gbhyām	-gbhis	= que neutre	-ā	-ḍbhyām	-ḍbhis	-ā	-gbhyām	-gbhis		
Dat.	-e	“	-ḍbhyas	-e	“	-gbhyas		-e	“	-ḍbhyas	-e	“	-gbhyas		
Abl.	-as	“	“	-as	“	“		-as	“	“	-as	“	“		
Gen.	“	-os	-ām	“	-os	-ām		“	-os	-ām	“	-os	-ām		
Loc.	-i	“	-ṭṣu	-i	“	-kṣu		-i	“	-ṭṣu	-i	“	-kṣu		

cerebrals**ṣ****r****dentals****t****at ant**

masculí / femení			-ar / -ir / -ur			masculí / neutre			masculí / neutre			
sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	
Nom.	-ṭ	-āu	-as	-ḥ/-ir/-ūr	-āu	-as	-t	-āu/ī	-as/-anti	-n/t	-āu/ī	-as/ī-nti
Voc.	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“	“
Acc.	-am	“	“	-am	“	-as	-am	“	“	-am	“	“
Inst.	-ā	-ḍbhyām	-ḍbhis	-ā	-ū/ī-rbhyām	-ū/ī-r bhis	-ā	-ḍbhyām	-ḍbhis	-ā	-bhyām	-bhis
Dat.	-e	“	-ḍbhyas	-e	“	-gbhyas	-e	“	-ḍbhyas	-e	“	-bhyas
Abl.	-as	“	“	-as	“	“	-as	“	“	-as	“	“
Gen.	“	-os	-ām	“	-os	-ām	“	-os	-ām	“	-os	-ām
Loc.	-i	“	-ṭṣu	-i	“	-ū/ī-rṣu	-i	“	-tsu	-i	“	-tsu

dentals**t d dh****an****in****as****is us**

masculí / femení			masculí / femení			masculí / neutre			neutre			neutre			
sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	sin.	du.	pl.	
Nom.	-t	-āu	-as	-ā	-ānau	-ānaḥ	-ī/-i	-au/-nī	-aḥ/-īni	-s	-ī	-āṃsi	-s -ḥ	-ī	-iṃsi /-ūṃsi
Voc.	“	“	“	-an	“	“	-in/-i_n	“	“	“	“	“	“	“	“
Acc.	-am	“	“	-ānam	“	-as	-am/-i	“	“	“	“	“	“	“	“
Inst.	-ā	-dbhyām	-dbhis	-ā	-bhyām	-bhis	-ā	-bhyām	-bhis	-ā	-obhyām	-obhis	-ā	-rbhyām	-rbhis
Dat.	-e	“	-dbhyas	-e	“	-bhyas	-e	“	-bhyas	-e	“	-obhyas	-e	“	-rbhyas
Abl.	-as	“	“	-as	“	“	-as	“	“	-as	“	“	-as	“	“
Gen.	“	-os	-ām	“	-os	-ām	“	-os	-ām	“	-os	-ām	“	-os	-ām
Loc.	-i	“	-tsu	-i	“	-su	-i	“	-ṣu	-i	“	-ḥsu	-i	“	-ḥsu